

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2016

1456/2016

Laki

julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 9 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta ja 10 luvun 2 §,

muutetaan 1 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohta, 2 luvun 4 §:n 2 momentti ja 6 §:n 3 momentti, 4 luvun 7 ja 10 §, 5 luvun 7 §, 6 luvun 3—5 §, 7 luvun 2—5, 7—9 ja 15 §, 8 luvun 1—4 §, 9 luvun 4 §, 10 luvun 3 §, 12 luvun 6 §, 13 luvun 5 § ja 14 luvun 1 § sekä väliaikaisesti 4 luvun 5 §, 9 luvun 1 §:n 1 momentin 6 kohta ja 10 luvun 1 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 4 luvun 7 § laeissa 390/2014 ja 1366/2014, 6 luvun 3 § osaksi laissa 1050/2013, 7 luvun 2, 4, 5, 7—9 ja 15 § laissa 1366/2014, 7 luvun 3 § laeissa 1366/2014 ja 1450/2016, 8 luvun 4 § ja 12 luvun 6 § osaksi laissa 1366/2014 sekä 14 luvun 1 § osaksi laeissa 10/2014, 1133/2014 ja 1366/2014, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 3 a § ja 4 lukuun väliaikaisesti uusi 12 § sekä 12 lukuun siitä laila 1366/2014 kumotun 9 §:n tilalle väliaikaisesti uusi 9 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *työttömällä* henkilöä, joka ei ole työsuhteessa eikä työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettulla tavalla työllistyy päätoimisesti yritystoiminnassa tai omassa työssään yhdenjaksoisesti yli kahta viikkoa ja joka ei ole työttömyysturvalain 2 luvussa tarkoitettu päätoiminen opiskelija; työttömänä pidetään myös työsuhteessa olevaa, joka on kokonaan lomautettu tai jonka säännöllinen viikoittainen työskentelyaika on alle 4 tuntia;

3 a §

Valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen soveltaminen

Jos valtiontuen hakija harjoittaa elinkeinotoimintaa ja tuki myönnetään tämän lain mukaan valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena, tukeen sovelletaan tässä laissa säädettyjen edellytysten lisäksi valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen I luvussa säädettyjä yleisiä edellytyksiä ja kyseessä olevalle tukimuodolle asetettuja erityisiä edellytyksiä.

Tukea ei myönnetä eikä makseta, jos:

- 1) elinkeinotoimintaa harjoittava tuen hakija on valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys; tai
- 2) elinkeinotoimintaa harjoittavaa tuen hakijaa koskee 1 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettu Euroopan komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa tuki on julistettu sääntöjen vastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

2 luku

Työnhakija

4 §

Työnhakijan haastattelun järjestäminen

Työ- ja elinkeinoviranomaisen tulee varata työnhakijalle tilaisuus myöhempisiin haastatteluihin määräajoin työnhakijan palvelutarpeen mukaisesti. Työttömän työnhakijan haastattelu tulee kuitenkin aina järjestää työttömyyden jatkuttua yhdenjaksoisesti kolmen kuukauden ajan ja sen jälkeen aina kolmen kuukauden yhdenjaksoisen työttömyyden jälkeen.

6 §

Työllistymissuunnitelman laatiminen ja tarkistaminen

Työllistymissuunnitelmaa tai sitä korvaavaa suunnitelmaa on tarkistettava työnhakijan haastattelun yhteydessä tai työnhakijan pyynnöstä.

4 luku

Tieto- ja neuvontapalvelut, asiantuntija-arvioinnit, ammatinvalinta- ja uraohjaus sekä valmennus ja kokeilu

5 §

Kokeilu

Työ- ja elinkeinotoimisto voi ohjata henkilöasiakkaan:

- 1) ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojen selvittämiseksi koulutuskokeiluun oppilaitokseen tai työkokeiluun työpaikalle;
- 2) työmarkkinoille paluun tukemiseksi työkokeiluun työpaikalle;
- 3) tämän ja työnantajan yhteisestä pyynnöstä soveltuvuuden arvioimiseksi työkokeiluun työpaikalle (*rekrytointikokeilu*).

Työkokeilun järjestäjänä voi olla yritys, yksityinen elinkeinonharjoittaja, kunta, kuntayhtymä, muu yhteisö, säätiö tai valtion virasto taikka laitos.

7 §

Työkokeilua koskevat rajoitukset

Henkilöasiakasta ei ohjata työkokeiluun, jos:

- 1) työkokeilusta aiheutuisi sen järjestäjälle sellaista etua, joka vääristäisi yritysten tai yksityisten elinkeinonharjoittajien välistä kilpailua;

2) kysymys on sellaisista tehtävistä, joiden suorittamiseksi työkokeilun järjestäjä edellyttää yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004) 6 §:ssä tarkoitetun huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämistä, jos henkilöasiakas ei halua esittää mainittua todistusta;

3) kysymys on lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) mukaisista tehtävistä, jos henkilöasiakas ei halua ottaa vastaan tällaisia tehtäviä;

4) kokeilu alkaisi kahden viikon kuluessa yhdenjaksoisesti kuusi kuukautta kestäneen työkokeilun päättymisestä, jollei henkilöasiakas toisin pyydä.

Työkokeilun järjestäjänä ei voi toimia työnantaja, johon henkilöasiakas on työsuhteessa 9 §:ssä tarkoitettua sopimusta tehtäessä.

10 §

Valmennuksen ja kokeilun keskeyttäminen

Jos henkilöasiakas on ollut luvatta poissa yhdenjaksoisesti viisi valmennus- tai kokeilupäivää tai jos poissaoloja on muutoin niin paljon, etteivät valmennukselle tai kokeilulle asetetut tavoitteet täyty, työ- ja elinkeinotoimisto tekee päätöksen valmennuksen tai koulutuskokeilun keskeyttämisestä tai työkokeilua koskevan sopimuksen purkamisesta poissaolojen perusteella. Työ- ja elinkeinotoimisto voi tehdä päätöksen valmennuksen tai koulutuskokeilun keskeyttämisestä myös muusta painavasta syystä.

Palvelun tuottaja tai työkokeilun järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan 1 momentissa tarkoitetuista poissaoloista työ- ja elinkeinotoimistolle.

Työ- ja elinkeinotoimistolla ja työkokeilun järjestäjällä on oikeus purkaa työkokeilua koskeva sopimus muusta kuin 1 momentissa tarkoitettua syystä ilmoittamalla siitä kirjallisesti muille osapuolille. Sopimuksen purkaminen ei kuitenkaan saa perustua laissa kiellettyyn syrjintäperusteeseen tai muuhun epäasialliseen syyhyn.

12 §

Rekrytointikokeilua koskevat poikkeukset

Sen estämättä, mitä 6 §:n 1 momentissa säädetään työkokeilun enimmäiskestosta, rekrytointikokeilun kesto samalla kokeilun järjestäjällä on enintään kuukausi. Rekrytointikokeilu luetaan 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuun työkokeilun enimmäiskestoon.

Rekrytointikokeiluun ei sovelleta, mitä:

1) 9 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään työkokeilun päivittäisestä vähimmäiskestosta;

2) 9 §:n 1 momentin 7 kohdassa säädetään poissaolojen ilmoittamisesta työttömyystuuden maksajalle;

3) 10 §:ssä säädetään työkokeilua koskevan sopimuksen purkamisesta ja poissaolojen ilmoittamisesta työ- ja elinkeinotoimistolle.

Työ- ja elinkeinotoimistolla ja työkokeilun järjestäjällä on oikeus purkaa rekrytointikokeilua koskeva sopimus ilmoittamalla siitä kirjallisesti muille osapuolille. Sopimuksen purkaminen ei kuitenkaan saa perustua laissa kiellettyyn syrjintäperusteeseen tai muuhun epäasialliseen syyhyn.

Työvoimakoulutus

Koulutuksen yhteishankinta

Työvoimakoulutus voidaan toteuttaa yhdessä työnantajan, yrittäjäksi aikovan henkilön toimeksiantajan tai yrittäjyysoikeudet luovuttavan yrityksen kanssa siten, että tämä osallistuu koulutuksen rahoittamiseen (*koulutuksen yhteishankinta*), kun koulutus järjestetään:

1) määrätyn työnantajan palvelukseen tuleville tai palveluksessa oleville työntekijöille taikka vuokratyöntekijöille; tai

2) sellaiselle yrittäjäksi aikovalle, jolla olisi harvalukuisia toimeksiantajia tai jonka on tarkoitus harjoittaa yritystoimintaa hankkimalla yrittäjyysoikeudet toiselta yritykseltä.

Jos työttömyysturvalain 1 luvun 6 §:ssä tarkoitettu yrittäjä osallistuu 1 momentissa tarkoitettuun koulutukseen, valtion rahoittama osuus yrittäjän koulutuksesta on de minimis -tukea.

Jos koulutus toteutetaan yhdessä elinkeinotoimintaa harjoittavan työnantajan kanssa siten, että koulutukseen osallistuu työnantajan tehtävissä työskenteleviä henkilöitä ja koulutuksen tavoitteena on, että työntekijät jatkavat työnantajan tehtävissä koulutuksen jälkeen, valtion rahoittama osuus koulutuksesta on valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista tukea.

Työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu

Opintoja koskevat edellytykset

Mitä tässä luvussa säädetään, sovelletaan opintoihin, joita pidetään työttömyysturvalain 2 luvun 10 §:n 2 momentin mukaan päätoimisina ja:

1) joista säädetään ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa, ammattikorkeakoululaissa tai yliopistolaissa ja jotka johtavat ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa suoritettavaan alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon taikka joiden tavoitteena on mainittujen tutkintojen osien suorittaminen, mainittujen lakien mukainen lisä- ja täydennyskoulutus tai osallistuminen avoimeen yliopisto- ja ammattikorkeakouluopetukseen;

2) jotka ovat muuta Suomessa järjestettyä tai Suomessa toimivan koulutuspalvelujen tuottajan ulkomailla järjestämää ammatillisesti suuntautunutta koulutusta;

3) joista säädetään perusopetuslaissa (628/1998) tai lukiolaissa (629/1998), jos koulutuksen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai

4) joista säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998), jos koulutus on ammatillista osaamista ja pätevyyttä lisäävää ja opinnoista esitetään koulutus- tai opintosuunnitelma.

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan työnhakijan aiemmin harjoittamiin opintoihin vain, jos opintojen todisteellisesta keskeytymisestä on vähintään yksi vuosi. Rajoitus ei koske työsuhteen tai työttömyysturvalain 3 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua taloudellisen etuuden jaksotuksen aikana aloitettuja taikka työvoimakoulutuksena harjoitettuja opintoja.

Tässä luvussa säädettyä sovelletaan muiden edellytysten täytyessä myös 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

4 §

Sopiminen opiskelusta työllistymissuunnitelmassa

Tuettavasta opiskelusta on sovittava työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa ennen opintojen aloittamista.

Tuettavasta opiskelusta voidaan sopia työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa opintojen alkamisen jälkeenkin, jos siihen on painava syy, työnhakija on aloittanut opinnot työsuhteen tai työttömyysturvalain 3 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettun taloudellisen etuuden jaksotuksen aikana tai opintoja on harjoitettu työvoimakoulutuksena.

5 §

Tukiaika

Opintojen muodostamaa kokonaisuutta voidaan tukea tässä luvussa säädetyn edellytyksin enintään 24 kuukauden ajan.

Edellä 1 momentissa sanotusta poiketen opintojen muodostamaa kokonaisuutta voidaan tukea enintään 48 kuukauden ajan, jos opintojen tavoitteena on perusopetuksen opimäärän suorittaminen.

Työnhakija voi ilmoittaa työ- ja elinkeinotoimistolle keskeyttävänsä opiskelemisen työttömyysetuudella tuettuna. Ilmoitus on tehtävä viipymättä keskeytyksen alkamisen jälkeen. Edellä 1 momentissa säädetty enimmäisaika ei kulu keskeytysaikana, jos keskeyttämiselle on pätevä syy. Oppilaitoksen lomajaksoa ei pidetä pätevänä syynä.

Jos työnhakijan opiskeluoikeus on peruutettu ja se myöhemmin palautetaan, opintojen katsotaan olleen keskeytyneenä aikana, jona työnhakijalla ei ollut opiskeluoikeutta.

7 luku

Palkkatuki

2 §

Palkkatuen myöntämisen yleiset edellytykset

Palkkatuen myöntäminen edellyttää, että:

- 1) työ- ja elinkeinotoimisto arvioi työttömän työnhakijan työttömyyden johtuvan ammatillisen osaamisen puutteista ja palkkatuetun työn parantavan hänen ammatillista osaamistaan ja mahdollisuuksiaan työllistyä avoimille työmarkkinoille;
- 2) tuella palkattava on täyttänyt 60 vuotta ja ollut yhtäjaksoisesti työttömänä vähintään 12 kuukautta välittömästi ennen palkkatuen myöntämistä; tai
- 3) tuella palkattavan henkilön vamma tai sairaus alentaa työ- ja elinkeinotoimiston arvon mukaan hänen tuottavuuttaan tarjolla olevassa työtehtävässä olennaisesti sekä pysyvästi tai pysyväisluonteisesti.

Jos tuella palkattava on ollut työttömänä välittömästi ennen palkkatuen myöntämistä yhtäjaksoisesti alle 12 kuukautta, palkkatuen myöntäminen 1 momentin 1 kohdan perusteella edellyttää lisäksi, että henkilön työttömyys ilman palkkatuen myöntämistä todennäköisesti kestäisi yli 12 kuukautta.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi palkkatukea myöntäessään asettaa tuen saamiselle tuella palkattavan ja tuen tarkoituksen toteuttamisen kannalta tarpeellisia ehtoja.

3 §

Työnantajaan liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea voidaan myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, yhteisölle ja muulle työnantajalle, ei kuitenkaan valtion virastolle tai laitokselle.

Palkkatukea ei myönnetä, jos:

1) elinkeinotoimintaa harjoittava työnantaja on tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut työntekijän, jonka irtisanomisaika on päättynyt palkkatuen hakemista edeltäneiden 12 kuukauden aikana;

2) tuki vääristäisi muiden samoja tuotteita tai palveluja tarjoavien välistä kilpailua;

3) työnantaja on olennaisesti laiminlyönyt palkanmaksuvelvollisuuttaan tai velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja, ellei työ- ja elinkeinotoimisto tuella palkattavaan liittyvistä erityisistä syistä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena.

Palkkatuki voidaan kuitenkin myöntää 2 momentin 1 kohdassa säädetyn estämättä, jos työnantaja on ottanut tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanotun työntekijän takaisin työsuhteeseen ennen palkkatukihakemuksen tekemistä.

4 §

Työsuhteeseen liittyvät palkkatuen edellytykset

Palkkatukea voidaan myöntää, jos työnantaja sitoutuu maksamaan vähintään kyseiseen työsuhteeseen sovellettavan työehtosopimuksen mukaista palkkaa tai, jollei sovellettavaa työehtosopimusta ole, tavanomaisen ja kohtuullisen palkan kyseisestä työstä. Palkkatukea ei voida kuitenkaan myöntää, jos tuella palkattavan palkka määräytyisi yksinomaan työn tuloksen perusteella.

Palkkatukea ei myönnetä, jos työsuhde, jota varten tuki on tarkoitettu, on alkanut ennen kuin tuen myöntämisestä on tehty päätös.

Palkkatuki voidaan myöntää alkaneen työsuhteen estämättä, jos kyse on uuden palkkatukijakson myöntämisestä ja uusi jakso alkaisi välittömästi edellisen palkkatukijakson päätyttyä. Jatkohakemus on toimitettava työ- ja elinkeinotoimistolle ennen edellisen tukijakson päättymistä.

Palkkatuki voidaan myöntää alkaneen työsuhteen estämättä myös, jos kyse on tuella palkatun siirtymisestä liikkeen luovutuksen, yhteisön sulautumisen tai jakautumisen taikka yhteisöjen yhdistymisen johdosta toisen työnantajan palvelukseen. Liikkeen luovutuksensaajan tai vastaanottavan yhteisön on toimitettava palkkatukihakemus työ- ja elinkeinotoimistolle kuukauden kuluessa tuella palkatun siirtymisestä luovutuksensaajan tai vastaanottavan yhteisön palvelukseen.

Palkkatukea ei myönnetä vuorotteluvapaalain (1305/2002) 9 §:ssä tarkoitetun sijaisen palkkaamiseen.

5 §

Tuella palkatun siirtäminen

Jos palkkatuen saaja siirtää tuella palkatun toisen työnantajan (*käyttäjäyritys*) tehtäviin, siirrosta on ilmoitettava työ- ja elinkeinotoimistolle ennen siirtoa. Siirron edellytyksenä on, että käyttäjäyritys ei ole toiminut 3 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla. Jos elinkeinotoimintaa harjoittava käyttäjäyritys on tuotannollisista tai taloudellisista syistä irtisanonut työntekijän, jonka irtisanomisaika on päättynyt siirtoa edeltäneiden 12 kuukauden aikana, siirto on kuitenkin mahdollinen, jos käyttäjäyritys on ottanut irtisanotun työntekijän takaisin työsuhteeseen ennen siirtoa. Palkkatuen saajan on liitettävä ilmoitukseen käyttäjäyrityksen vakuutus edellytyksen täyttymisestä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuella palkatun siirtämisen edellytyksistä.

7 §

Palkkatuella katettavat palkkauskustannukset

Palkkatuella katettavilla palkkauskustannuksilla tarkoitetaan työntekijälle maksettavaa palkkaa ennen vakuutetun lakisääteisten maksujen ja verojen pidätystä ja sen lisäksi tuella palkatusta aiheutuvaa työnantajan lakisääteistä sosiaaliturva-, työeläkevakuutus-, tapaturmavakuutus- ja työttömyysvakuutusmaksua sekä pakollista ryhmähenkivakuutusmaksua.

Palkkauskustannuksiin ei lueta:

- 1) tuella palkatulle maksettavaa lomakorvausta tai sitä vastaavaa korvausta;
- 2) palkkaa siltä ajalta, jolta työnantajalla on oikeus saada tuella palkatun palkkauskustannuksiin sairausvakuutuslain (1224/2004) 7 luvun 4 §:n nojalla päivärahaetuutta tai tapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 139 §:n nojalla korvausta;
- 3) sitä palkan osuutta, joka määräytyy tuella palkatun työn tuloksen perusteella;
- 4) verovapaita korvauksia.

8 §

Palkkatuen määrä ja enimmäiskesto

Palkkatuen määrä on työnantajalle tuella palkattavasta aiheutuvista 7 §:ssä tarkoitettamista palkkauskustannuksista:

- 1) enintään 30 prosenttia enintään kuuden kuukauden ajan, jos tuella palkattava on ollut työtön alle 12 kuukautta välittömästi ennen palkkatuen myöntämistä;
- 2) enintään 40 prosenttia enintään 12 kuukauden ajan, jos tuella palkattava on ollut työtön vähintään 12 kuukautta palkkatuen myöntämistä välittömästi edeltäneiden 14 kuukauden aikana;
- 3) enintään 50 prosenttia enintään 12 kuukauden ajan, jos tuella palkattava on ollut työtön vähintään 24 kuukautta palkkatuen myöntämistä välittömästi edeltäneiden 28 kuukauden aikana; jos palkkatuki myönnetään elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle valtioneuvoston yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena, edellytetään lisäksi, että tuella palkattava ei ole ollut toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa palkkatuen myöntämistä välittömästi edeltäneiden 24 kuukauden aikana;
- 4) enintään 50 prosenttia koko työsuhteen ajalta, kuitenkin enintään 24 kuukauden ajan kerrallaan, jos tuella palkattavan vamma tai sairaus olennaisesti sekä pysyvästi tai pysyväisluonteisesti alentaa tuottavuutta tarjolla olevassa työtehtävässä.

Palkkatuen määrä on enintään valtion talousarvion mukainen enimmäismäärä.

Jos palkkatukea myönnetään useammassa kuin yhdessä jaksossa, palkkatuen määrä ja enimmäiskesto määräytyvät ensimmäisen palkkatukijakson myöntämisaikajaksosta muokattuna, kunnes palkkatuen enimmäiskeston laskeminen alkaa uudelleen alusta.

9 §

Palkkatuen määrä ja enimmäiskesto eräissä tapauksissa

Yhdistykselle, säätiölle tai rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle, joka palkkaa 8 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua työttömän työnhakijan muihin kuin elinkeinotoiminnaksi katsottaviin tehtäviin, palkkatuen määrä on enintään 12 kuukauden ajalta 100 prosenttia niistä tuella palkattavasta aiheutuvista palkkauskustannuksista, jotka vastaavat enintään 65 prosentin työaikaa alan säännöllisestä enimmäistyöajasta, kuitenkin enintään valtion talousarvion mukainen enimmäismäärä.

Kunnalla on oikeus saada palkkatukea 50 prosenttia tuella palkattavasta aiheutuvista palkkauskustannuksista, kun kunta työllistää työttömän työnhakijan 11 luvun 1 §:n 3 momentissa tarkoitetun työllistämismääräyksen perusteella.

Palkkatukea voidaan, sen estämättä mitä 8 §:n 1 momentissa palkkatuen enimmäiskestosta säädetään, myöntää:

1) enintään 24 kuukaudeksi kerrallaan, jos tuella palkattava on 60 vuotta täyttänyt ja ollut yhtäjaksoisesti työtön vähintään 12 kuukautta välittömästi ennen palkkatuen myöntämistä;

2) enintään 24 kuukaudeksi kerrallaan, jos kunta, kuntayhtymä, yhdistys tai säätiö palkkaa muihin kuin elinkeinotoiminnaksi katsottaviin tehtäviin tuella henkilön suunnittelemaan ja järjestämään työttömille työ- ja koulutuspaikkoja sekä muita työllistymistä edistäviä palveluja;

3) oppisopimuskoulutukseen koko sen ajaksi.

Edellä 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa palkkatuen määrä on ensimmäisten 12 kuukauden jälkeiseltä ajalta enintään 30 prosenttia työnantajalle tuella palkattavasta aiheutuvista palkkauskustannuksista. Jos 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuella palkattava täyttää palkkatukijakson jälkeen 8 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa säädetty edellytykset työttömyyden kestosta, palkkatuen määrä on edellä säädetystä poiketen mainitussa lainkohdassa säädetyn mukainen.

15 §

Valtion virastolle tai laitokselle osoitettavat määrärahat

Työ- ja elinkeinotoimisto voi osoittaa valtion virastolle tai laitokselle määrärahoja työttömän työnhakijan palkkaamisesta aiheutuviin palkkauskustannuksiin. Määrärahojen käyttöön sovelletaan, mitä 1 ja 2 §:ssä, 3 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa, 4, 5, 7, 11 ja 12 §:ssä, 13 §:n 1 momentissa ja 14 §:ssä säädetään palkkatuesta. Lisäksi määrärahojen käyttöön sovelletaan, mitä 8 §:ssä ja 9 §:n 3 momentissa säädetään palkkatuen enimmäiskestosta. Määrärahoista voidaan maksaa työntekijän palkkauskustannukset kokonaisuudessaan, kuitenkin enintään valtion talousarvion mukainen enimmäismäärä.

8 luku

Yritystoiminnan käynnistämisen- ja kehittämisspalvelut

1 §

Starttiraha

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää työttömyysturvalain 2 luvun 5 §:ssä tarkoitetun päätoimisen yritystoiminnan aloittavalle henkilöasiakkaalle starttirahaa toimeentulon turvaamiseksi. Starttiraha myönnetään enintään 12 kuukaudeksi.

Starttiraha myönnetään de minimis -tuenä.

2 §

Starttirahan myöntämisen edellytykset

Starttirahan myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) henkilöasiakkaalla on tai hän hankkii riittävät valmiudet aiottuun yritystoimintaan;
- ja
- 2) aiotulla yritystoiminnalla arvioidaan olevan jatkuvan kannattavan toiminnan edellytykset.

Työ- ja elinkeinotoimisto voi starttirahaa myöntäessään asettaa starttirahan saamiselle tarpeellisia ehtoja.

3 §

Starttirahan myöntämisen ja maksamisen esteet

Starttirahaa ei myönnetä, jos:

- 1) aiotun yritystoiminnan arvioidaan turvaavan henkilöasiakkaan kohtuullisen toimeentulon päätoimisen yritystoiminnan käynnistämisen- ja vakiinnuttamisvaiheessa;
- 2) starttirahan arvioidaan vähäistä enemmän vääristävän samoja tuotteita tai palveluja tarjoavien välistä kilpailua;
- 3) starttirahaa hakeva henkilöasiakas on aloittanut päätoimisen yritystoiminnan ennen kuin tuen myöntämisestä on päätetty;
- 4) starttirahaa hakeva henkilöasiakas tai kyseessä oleva yritys on olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai lakisääteisiä maksuja tai henkilöasiakkaalla tai yrityksellä on olennaisia yksityisoikeudellisia maksuhäiriöitä, jollei työ- ja elinkeinotoimisto erityisistä syistä pidä tuen myöntämistä tarkoituksenmukaisena.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa säädettyä ei sovelleta, jos kyse on 1 §:ssä tarkoitettuun enimmäiskestoon sisältyvän starttirahan jatkojakson myöntämisestä.

Starttirahaa ei makseta, jos henkilöasiakas saa samalta ajalta:

- 1) palkkaa tai korvausta tekemästään yritystoimintaansa liittymättömästä työstä, jolloin palkkana pidetään myös vuosiloma-ajan palkkaa ja irtisanomisajan palkkaa sekä selasta työttömyysturvalain 3 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua taloudellista etuutta, jonka on katsottava turvaavan kohtuullisen toimeentulon;
- 2) julkista tukea omiin palkkakustannuksiinsa;
- 3) työttömyysturvalain mukaista työttömyysetuutta, työttömyysturvalain 3 luvun 3 §:n 1 momentissa tai 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua sosiaalietuutta taikka opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea;
- 4) muuta kuin 3 kohdassa tarkoitettua etuutta, jonka on katsottava turvaavan kohtuullisen toimeentulon; etuutena ei kuitenkaan oteta huomioon työttömyysturvalain 4 luvun 7 §:ssä tarkoitettuja etuoikeutettuja tuloja.

4 §

Starttirahan määrä ja korvauspäivät

Starttirahan määrä on päivää ja henkilöä kohti työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettun peruspäivärahan suuruinen ilman peruspäivärahan korotusosaa.

Starttirahaa maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin starttirahaan oikeuttavista korvauspäivistä.

9 luku

Kulukorvaus

1 §

Oikeus kulukorvaukseen

Työttömyysetuutta saavalla työnhakijalla on oikeus saada palveluun osallistumisesta aiheutuvien matka- ja muiden kustannusten korvaamiseksi kulukorvausta seuraavien palveluiden ajalta:

-
- 6) 4 luvun 5 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu kokeilu.
-

4 §

Kulukorvauksen rajoitukset ja lakkauttaminen

Kulukorvausta ei makseta työvoimakoulutuksen eikä kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22—24 §:ssä tarkoitetun omaehtoisen opiskelun lomajaksoilta. Korvaus maksetaan kuitenkin siltä ajalta, jona työttömyysetuutta saava työnhakija lomajakson aikana osallistuu koulutukseen kuuluvaan työssä oppimiseen tai harjoitteluun.

Kulukorvauksen maksaminen lakkautetaan siitä päivästä, jona työnhakija on keskeyttänyt palvelun. Kulukorvauksen maksaminen lakkautetaan myös, jos palvelu on päätetty keskeyttää.

10 luku

Palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin liittyvät harkinnanvaraiset etuudet

1 §

Matka- ja yöpymiskustannusten korvaus

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää korvausta matka- ja yöpymiskustannuksista työttömälle työnhakijalle, joka hakee työhön, ja työttömälle henkilöasiakkaalle, joka hakeutuu työvoimakoulutukseen, valmennukseen tai 4 luvun 5 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun kokeiluun taikka osallistuu 4 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun asiantuntija-arviointiin.

3 §

Työolosuhteiden järjestelytuki

Työ- ja elinkeinotoimisto voi myöntää työolosuhteiden järjestelytukea työnantajalle, jos työhön palkattavan tai työssä olevan henkilön vamma tai sairaus edellyttää työvälineiden hankkimista tai työpaikalla tehtäviä muutoksia ja hankinnasta tai muutoksesta työnantajalle aiheutuvia kustannuksia on pidettävä työnantajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen merkittävänä. Työolosuhteiden järjestelytukea voidaan myöntää myös korvaamaan toisen työntekijän antamaa apua. Elinkeinotoimintaa harjoittavalle työnantajalle työolosuhteiden järjestelytuki myönnetään valtioneuvoston yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena.

Työolosuhteiden järjestelytukea korvattavista kustannuksista, tuen enimmäismäärästä ja -kestosta sekä menettelystä tukea myönnettäessä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

12 luku

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpano ja siihen liittyvä yhteistyö

6 §

Tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinotoimistolla, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta julkisen työvoima- ja yrityspalvelun toimeenpanossa välttämättömät tiedot muulta valtion viranomaiselta, kunnan viranomaiselta, Kansaneläkelaitokselta, työttömyyskassalta, Elä-

keturvakeskukselta, Työttömyysvakuutusrahastolta, julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen palveluntuottajalta sekä 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettun työkokeilun järjestäjältä.

Julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen tuottajalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta työ- ja elinkeinotoimistolta, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskukselta ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta henkilöasiakasta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä palvelun järjestämiseksi.

Työnantajalla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta työ- ja elinkeinoviranomaiselta työ- ja virkasuhdetta koskevissa laeissa säädetyn irtisanotun työntekijän ja viranhaltijan takaisin ottamista koskevan velvollisuuden täyttämiseksi tieto siitä, onko työnantajan yksilöimä henkilö työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Työnantajalla on lisäksi oikeus saada 7 luvun 3 §:n 3 momentissa säädetyn palkkatuen myöntämisedellytyksen täyttämiseksi tieto siitä, onko työnantajan yksilöimä henkilö, jonka työsuhde on päättynyt palkkatuen hakemista edeltäneiden 12 kuukauden aikana, työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot voidaan luovuttaa myös konekielisessä muodossa tai teknisen käyttöyhteyden avulla.

9 §

Tukien ja korvausten rahoitus

Edellä 7 luvun 1 §:ssä tarkoitettu palkkatuesta ja 7 luvun 15 §:n mukaan valtion viirastolle ja laitokselle osoitettavista määrärahoista rahoitetaan enintään peruspäivärahaa vastaava määrä työttömyysetuusmäärärahoista. Työttömyysetuusmäärärahoista rahoitettava osuus on kuitenkin enintään palkkatukijaksoa vastaavaan ajanjaksoon sisältyviltä työttömyysetuuden maksupäiviltä maksettavaa peruspäivärahaa vastaava määrä. Peruspäivärahaa vastaavan määrän yli menevä osuus rahoitetaan työllisyysmäärärahoista.

Peruspäivärahan määrällä tarkoitetaan työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua peruspäivärahan määrää ilman korotusosaa.

Mitä 1 momentissa säädetään palkkatuen rahoituksesta, ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen työ- ja elinkeinotoimiston myöntämään palkkatukeen, jota osarahoitetaan Euroopan sosiaalirahastosta.

Työttömälle työnhakijalle myönnetty 8 luvun 1 §:ssä tarkoitettu starttiraha rahoitetaan työttömyysetuusmäärärahoista koko tukikauden ajan. Muulle kuin työttömälle työnhakijalle myönnetty starttiraha rahoitetaan työllisyysmäärärahoista.

13 luku

Työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmä

5 §

Käyttöoikeuden myöntäminen ja salassa pidettävien henkilötietojen luovuttaminen eräissä tilanteissa

Työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tai työ- ja elinkeinoministeriön virkamies, jolle on myönnetty käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään, saa salassapitosäännösten estämättä hakea ja käyttää asiakastietojärjestelmään talletettuja tietoja, jos se on tarpeen asiakaspalvelun järjestämiseksi, vireillä olevan asian selvittämiseksi tai ratkaisemiseksi taikka valvonta-, kehittämis- ja seurantatehtävän suorittamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää käyttöoikeuden työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään työ- ja elinkeinohallinnon ulkopuoliselle taholle, joka ministeriön tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimeksiannosta tekee erillistä arviointia, tarkastusta tai selvitystä taikka suorittaa erikseen määriteltyä palvelutehtävää. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen ilmoittamaan työ- ja elinkeinoministeriölle ulkopuoliselle taholle myöntämästään käyttöoikeudesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö päättää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitettua luvan antamisesta työ- ja elinkeinotoimiston asiakastietojärjestelmään sisältyvien, salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen tilastointia, tieteellistä tutkimusta taikka viranomaisten suunnittelu- tai selvitystyötä varten.

14 luku

Muutoksenhaku

1 §

Oikaisuvaatimus ja valitus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, työ- ja elinkeinotoimiston, työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskuksen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolain (434/2003) 7 a luvussa säädetään.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä siitä saa valittaa, jos:

- 1) työvoimakoulutuksen opiskelijavalintaa koskeva päätös perustuu 5 luvun 3 §:n 1 momentissa säädettyihin edellytyksiin; opiskelijavalintaa koskevaan päätökseen, joka on perustunut henkilön soveltuvuuteen, saa kuitenkin vaatia oikaisua tai siitä saa valittaa, jos kyse on muusta kuin 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettusta koulutuksesta;
- 2) palkkatuki on eväty sillä perusteella, että 7 luvun 2 §:n 1 tai 2 momentissa säädetty edellytykset eivät täyty; palkkatukea koskevaan päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä siitä saa valittaa myöskään siltä osin kuin päätös koskee palkkatuen määrää tai kestoä;
- 3) päätöksellä on evätty korvaus matka- ja yöpymiskustannuksista sillä perusteella, että 10 luvun 1 §:n 2 momentissa säädetty edellytys ei täyty;
- 4) päätös koskee yritystoiminnan kehittämispalvelujen tarjoamista jättämistä; tai
- 5) päätös koskee tuen, etuuden tai korvauksen epäämistä määrärahasyistä.

Työ- ja elinkeinotoimiston ratkaisuun olla tarjoamatta asiakkaalle asiantuntija-arvioin-teja, ammatinvalinta- ja uraohjausta, valmennusta tai kokeilua taikka olla tukematta työnhakijan omaehtoista opiskelua tai hyväksymättä ilmoitusta tuetun opiskelun keskeyttämisestä ei saa vaatia oikaisua eikä siitä saa valittaa.

1. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Lain 4 luvun 5 ja 12 §, 9 luvun 1 §:n 1 momentin 6 kohta, 10 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 12 luvun 9 § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2018.

2. Niille työnhakijoille, jotka ovat työttöminä työnhakijoina 31 päivänä joulukuuta 2016 ja joiden yhdenjaksoinen työttömyys tämän lain voimaan tullessa on kestänyt vähintään kolme kuukautta, on järjestettävä 2 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu haastattelu viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2017.

3. Jos työkokeilu tai työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, henkilön oikeuteen saada kulukorvausta sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 9 luvun 1 ja 4 §:ää.

4. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin palkkatukea koskeviin päätöksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Lain 7 luvun 4 §:n 4 momenttia sovelletaan kuitenkin myös ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin palkkatukea koskeviin päätöksiin.

5. Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin starttirahaa koskeviin päätöksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

6. Jos työsuhde on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, muuttokustannusten korvaukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

7. Lain 12 luvun 9 §:ää ei sovelleta sellaiseen vuonna 2017 maksettavaan palkkatukeen ja starttirahaan, joka kohdistuu tämän lain voimaantuloa edeltävään aikaan.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström